

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНІОСОЗ: (201) 451-2200

PIK XC1. Ч. 182. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. СУБОТА, 22-го ВЕРЕСНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 22, 1984 No. 182. VOL. XC1.

В СЕНАТІ ПЕРЕЙШЛИ ДВІ РЕЗОЛЮЦІЇ В СПРАВІ ГОЛОДУ

Вашінгтон. — У четвер, 13-го вересня ц.р., Сенат більшістю голосів прийняв компромісну резолюцію ч. 111, внесену до обидвох палат, з'єднавши її з резолюцією ч. 70 в тій же самій справі. Над обидвома резолюціями велися довгі розмови між Комісією закордонних зв'язків в Сенаті і Комісією міжнародних справ в Палаті Репрезентантів.

Прийняту в Сенаті резолюцію переслано тепер до Палати Репрезентантів, яка очікуватиме на свою чергу і прийняття її на повній сесії Палати. Після того її перешлють до президента Рональда Регена до підписання.

Вміжчасі в Сенаті, Комісія закордонних зв'язків, очолювана сен. Чарльзом Персі, одногласно апробувала законопроект про створення спеціальної комісії для дослідження причин і наслідків голоду в Україні в 1932-33 роках. Цей законо-

проект, відомий під числом С.2456, передбачає створення 15-членної комісії (шість представників української громади) на два роки з бюджетом 400,000 дол.

Компромісна резолюція, яка являється великим досягненням української спільноти, засуджує уряд СРСР за його систематичне порушення національних і людських прав і висловлює співчуття українцям за мільйони жертв голодової облоги, які мусили померти страшною смертю у висліді народобичаї політики кремлівського режиму. Резолюція закликає Президента ЗСА, щоб він, підписавши резолюцію, проголосив "День жалоби" для вшанування мільйонів жертв Великого голоду. Варте уваги місце в резолюції є твердження, що даліш поновлення українського народу становить загрозу для миру і тому народ З'єднаних Штатів Америки поділяє турботу.

(Закінчення на ст. 4)

Запльнували Науково-технічну конференцію

Дітройт. — Товариство Українських Інженерів Америки планує науково-технічну конференцію присвячену автомобільній індустрії та новітній технології.

У програмі конференції заплановано декілька наукових і технічних доповідей на наступні теми: роль високої технології та іншої індустрії у виробництві автомобілів, проблема легальності відповідальності за виробу автомобілів, вироб безпечних автомобілів та охорона довкілля від засмічення і вищевиспання.

Господарем конференції є Дітройтський відділ ТУ-ІА. Конференція відбудеться в приміщенні Виндзорського університету у Виндзорі, Онт., через річку від Дітройта.

Комітет запросив високо кваліфікованих доповідачів а саме: представників індустрії, науковців і спеціалістів у ділянках високої

технології, інженерів, які займають провідні посади в автомобільній індустрії, керівників підприємствами високої технології та науковців, котрі очолюють Інститут дослідів.

Науково-технічна конференція почнеться реєстрацією в суботу, 10-го листопада, о год. 9-й ранку. Біля 10-ї години запланована турна модерна підприємства виробів автоматичних трансмісій в Дженерал Моторс корпорації у Виндзорі.

Після тури, технічні доповіді почнуться о год. 1-й та триватимуть до 5-ї години. Після доповідей і дискусії відбудеться товариська зустріч у приміщенні університетського клубу.

За додатковими інформаціями слід звертатися до: інж. О. Лист, тел.: (519) 966-2348 (після 6-ї), д-р О. Серафін, тел.: (313) 646-5882 (після 6-ї).

В Чикаго започатковують святкування 1000-ліття хрищення

Чикаго. — У суботу, 29-го вересня, о год. 7-й вечора, у залі собору св. Володимира і Ольги, відбудеться "Вечір на Княжому Дворі", який влаштує Сестринство Покрова і аким започатковує в парафії відзначення святкування 1000-ліття хрищення України.

Вечір цей — це спроба відтворити в уяві глядача певні аспекти життя середньовічної Русі.

Програма включас доповідь Оксана Соколик з Торонто про ролі жінки у Київській Русі, показ княжого вбрання, зразки кераміки та хоровади.

"Цілоденні добровільці" з УОКЦентру розповідають про свою працю

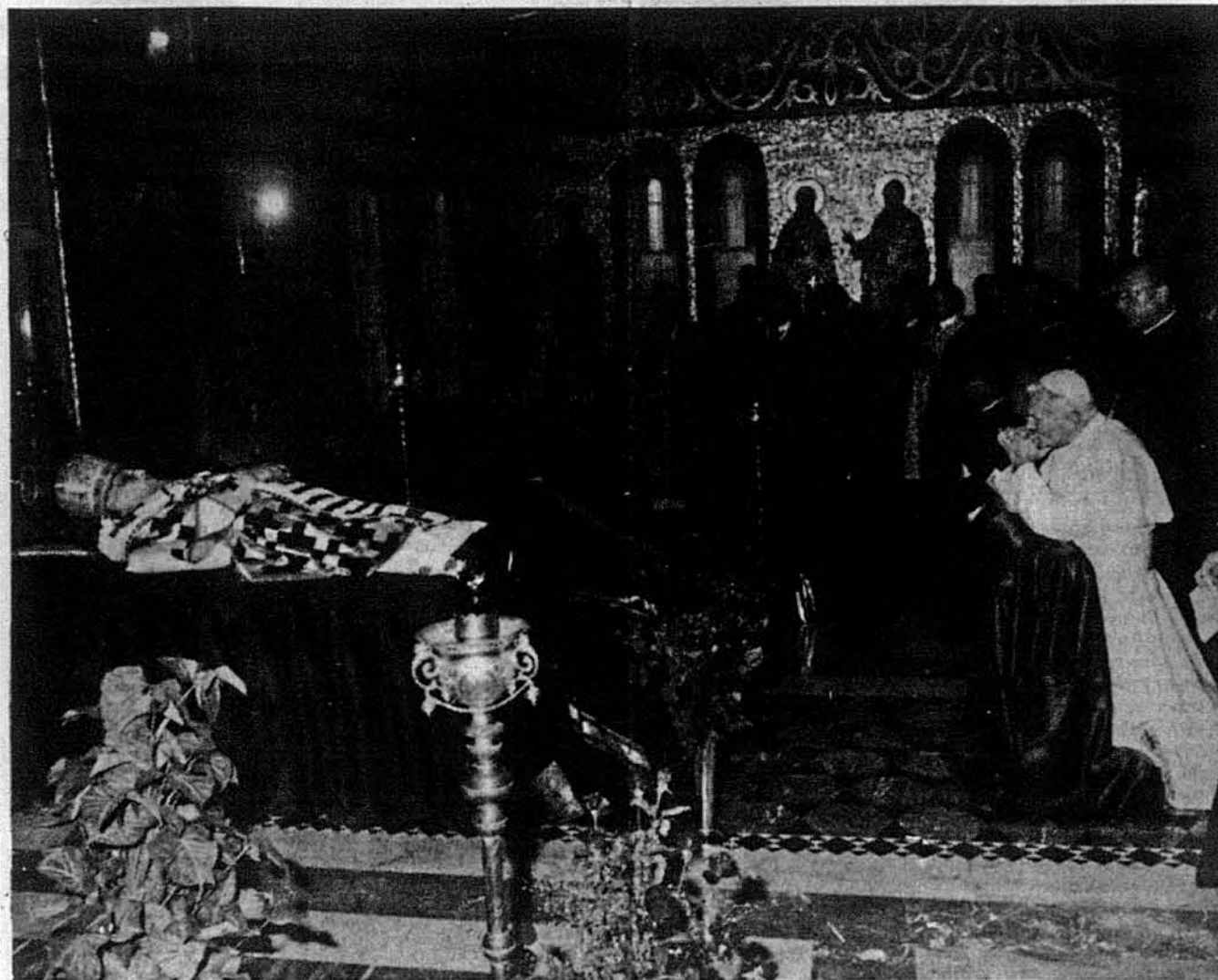
Джерзі Сіті, Н. Дж. (Л. В-а). — Сповнені ентузіазму й любові до громадської праці, три членки з Управи Українського Освітньо-Культурного Центру з Філадельфії — Дарія Федак, Віра Андрейчик і Оріся Гевка, у середу, 19-го вересня, відвідали редакцію щоденника "Свобода" і розповіли про УОКЦентр загально та про найближчу імпрезу, яка відбудеться вже наступної суботи, 29-го вересня ц.р., о год. 8-й вечора. Імпреза ця відбудеться в елегантній і привітній культурно-освітній домівці усієї Філадельфії і околиці, що об'єднує вже в собі три десятки організацій-членів і це число постійно зростає, хоч сам Центр існує шойно п'ятий рік.

На відвідинах у редакції три невідомі працівниці УОКЦентру з Філадельфії (зліва): Дарія Федак, Віра Андрейчик і Оріся Гевка.

Після відкриття бурхливої діяльності Центру плывтиме широким руслом, як це є всі ці роки, від часу заснування Центру в січні 1980 року. Ювілей Центру до речі, відсвяткується в лютому наступного року відповідною імпрезою та різноманітними активностями, про що не втомлюються розповідати гості в редакції, які, — з усього бачиться,

ПАПА ПРОЩАВ ПАТРІЯРХА В ОСТАННЮ ДОРОГУ

Як уже інформовано, Папа Іван Павло II прилетів гелікоптером на площу собору св. Софії ще в суботу, 8-го вересня, щоб вшанувати пам'ять Покійного Патріарха Йосифа, тіло якого лежало в соборі. Папа відмовив молитву і поцілував чоло і праву руку Покійного. На фото згорі — Папа молившись біля домовини. Біля нього стоїть голова Східної Конгрегації кардинал Владислав Рубін.

Пресвітерська церква в Ірвінгтоні відзначає 75-ліття

Ірвінгтон, Н. Дж. — В нещодавню, 30-го вересня ц.р., перша українська пресвітерська церква, яка міститься при 36 Гаррісон Плейс в Ірвінгтоні, Н. Дж., обходить 75-літній ювілей свого існування.

Ця Церква в значній мірі завдячує своє постання завдяки надхненню проводиві бл. п. пастора Івана Бодруга, який також оснував Незалежну Православну Церкву у Вінніпегу. Це захо-тило певну групу недавно прибулих до ЗСА українських іммігрантів з Галичини, при допомозі Ньюаркської пресвітерії організувати цю першу українську пресвітерську церкву в світі. Це сталося 20-го червня 1909 року. Ця церква розросталася і її уважали своєю матірню церквою й інші українські пресвітерські церкви на цьому континенті. Це були провідники церков, що в 1922 році організували Українсь-

ке Євангельське Об'єднання в Північній Америці, яке стало свого роду координаційною центральною українських протестантських церков у Північній Америці. В 1925 році ці церкви післи своїх місіонерів у Західну Україну, яка була тоді під польським пануванням. Наслідком цього була там організована Українська Євангельсько-Ремормована Церква.

Першим пастором пресвітерської церкви в Ірвінгтоні (тоді в Ньюарку) був Володимир Пиндиківський (1909 рік), а по ньому прийшов пастор Василь Кузів (помер 1958 року), який також був першим президентом УО в Па. Він пізніше був також головою комісії по перекладі Біблії на сучасну українську мову. Він був також професором Блумфілдської колегії та семінарії, місіонером у Західній Україні, а пізніше єпископом УЕРЦеркви. По закінченні Другої світової війни був він представником УМ-СА та Світової Ради Церков для опіки над скитальцями в Західній Україні. В його честь, по його смерті, при цій церковній громаді був заснований Меморіальний фонд, щоб помагати УО в Па у видаванні релігійної літератури, а в тому допер були видані "Історія Українського Євангельсько-Ремормованого Руху" і спомини пастора Володимира Боровського: "Під покровом Всевисьного". По його смерті ця громада вже мала кількох пасторів, а тепер її пастором є Річард С. МекКерролл, який обслуговує цю Церкву від березня 1974 року.

Церковний хор, який був організований 1911 року, став добре відомий у цій околиці через концерти релігійного та світського характеру під керівництвом диригента Юрія Романкова та Симона Гури. Своєю доброю репутацією цей хор особливо побилявся, коли його диригентом став проф. Юрій Кириченко, колишній помічник відомого композитора і диригента Олександра Кошиця.

По закінченні церковної діяльності, ця церква була також активна в національно-світській праці, співпрацюючи з іншими українськими громадами. Красномовно відтворюючи "Свободу" не тільки широко й докладно інформуючи (Закінчення на ст. 4)

ЗВІЛЬНИЛИ АМЕРИКАНСЬКИХ МОРЯКІВ

Тембелл, Аляска. — Уряд Советського Союзу наказав звільнити п'ятьох американських моряків, корабель яких наблизився до демаркаційної лінії, яка розділяє американський штейт Аляску від сибірських кордонів СРСР. Іхній корабель який довозив харчі й інші потрібні матеріали до маленьких заселених пунктів ескімосів, совєти перехопили, а моряків тримали протягом кількох днів в готелі, аж до вивезення справи.

Політичні спостерігачі думають, що до скорого звільнення моряків причинились обидва уряди, ЗСА і СРСР, які намагаються у передвибірчій атмосфері в ЗСА наважати між собою ближчі зв'язки, заініціювавши ряд розмов між президентом Роналдом Регеном і міністром закордонних справ СРСР Андреем Громиком та іншими американськими політиками.

Як відомо, такі зустрічі відбуватимуться у другій половині вересня у Нью Йорку і Вашингтоні.

Передача американських моряків і корабля відбулася на Берінговому морі біля міжнародної лінії о год. 7:20 ввечері ньюйоркського часу.

Табб Томс, відповідальний за американський корабель "Фріда К", заявив раніше, що росіяни намагалися заставити усіх п'ятьох моряків, щоб вони підписали заяву у якій сказано, що вони з розумом порушили територіальні води СС-СР. Томс підкреслює, що він категорично відмовився від підписування заяви і не склав жадної усної заяви. Інші моряки, які належали до цієї "п'ятки" це: брат капітана Тейт Томс, Марк Геллін, Роберт Міллер і Чарлі Бюрролл. Усі вони походять з місцевості Гомер на Алясці.

В АМЕРИЦІ

КОЛИШНІЙ БОКСЕР СВІТОВОЇ слави і чемпіон важкої ваги, Мугаммед Алі, хворіє на невідому недугу, яка частинно нагадує симптоми недуги Паркінсона. Алі постійно змучений, йому тяжко говорити. Він переходить тепер перевірку в шпиталі в Нью Йорку. Деякі лікарі твердять, що Алі вже зазнав пошкодження мозку від ударів в голову під час його довголітньої кар'єри.

ДЕПАРТАМЕНТ СІЛЬСЬКОГО господарства Флориди схвалив наглі заходи й уповноважив відповідні чинники виривувати на місцях, чи палити цитрусові дерева і плоди, що на них розповсюдилася небезпечна хвороба. Ця дуже заразна хвороба знищує всі роди цитрусових дерев — помаранчі, цитрини тощо, але не є небезпечною для людей і тварин. Всі транспорти цих овочів, якщо вони не пройшли інспекцію, заборонені. На Флориді цитрусове господарство — це фактично 25,5-мільйонна індустрія.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Рональда Регена офіційно вимагає від нового ізраїльського уряду, щоб він подав плян зниження бюджету перед тим, як звертатися до американського Уряду за значним збільшенням економічної допомоги. Прем'єр-міністр Шімон Перез прибує до Вашингтону 9-го жовтня для переговорів в справі американської допомоги Ізраїлю, що має становити від 750 мільйонів до одного мільярда доларів негайної економічної допомоги, в додаток до 1,2 мільярда економічної та 1,4 мільярда військової допомоги, вже схваленої комісіями Конгресу і Адміністрацією у фіскальному році, що починається 1-го жовтня. "Волл Стріт Журнал" в числі від 2-го вересня подає, що Ш. Перез прохатиме два мільярда доларів допомоги.

В МИНУЛОМУ РОЦІ драматично зменшилася злочинність у країні — в загальному на сім відсотків. В штейті Нью Джерзі рівень злочинів упав на 9 відсотків. Зменшення злочинності в цьому штейті продовжується, вже третій рік за порядком, а для країни в цілому минулорічне зменшення злочинності є найбільшим, починаючи від 1960 року.

У БЕЙРУТІ ЗАГИНУЛИ 23 ОСОБИ В ТОМУ ЧИСЛІ ДВА АМЕРИКАНЦІ

Бейрут, Ливан. — Антиямериканські терористичні акти на Близькому Сході продовжуються з повною силою і про це виразно говорив президент Рональд Реген, коли його повідомили про черговий самовбивчий атентат на приміщенні американської амбасаді в східній частині Бейруту, у якому загинули 23 особи, в тому числі два американці. Понад 20 американців, між ними амбасадор ЗСА до Ливану Реджиналд Бартоломео і британський амбасадор Дейвід Мірс, який в тому часі перебував в амбасаді і розмовляв з американським амбасадором в його бюрі, були поранені. Обидва амбасадори були тільки легко поранені, переважно в голову і плечі осалками скла і грузами зі стелі.

Експлозія автомобіля, виповненого вибуховим матеріалом, наступила о год. 11:45 тамошнього і о 4:45 ньюйоркського часу. Речники Червоного Хреста і американські воєнки морської піхоти, які займалися рятувочною акцією заявляють, що число загиблих може збільшитися аж до 40 осіб, тому, що військовики ще не зуміли продістатися до нижньої частини будинку, присипаної грудами.

Президент Р. Реген, державний секретар Джордж Шульц і секретар Департаменту оборони Каспар Вайнбергер одногласно заявили, що, не зважаючи на міжнародну змову терористів проти американської присутності на Близькому Сході, З'єднані Штейти Америки залишаться там чи не комуся подобається чи ні. Очевидно, Уряд ЗСА розважає можливість відплати за цей терористичний брутальний акт і до цього заохочують його багато членів Сенату і Палати Репрезентантів, але офіційні чинники Білого Дому заявили тільки обережно, що справу відплати розглядатиме Рада безпеки, але конкретних плянів ще немає. Політичні спостерігачі однак вважають, що Адміністрація президента Р. Регена прагне цілком іншими методами від попередніх адміністрацій і тому не може виключати якихось несподіваних відплатних акцій, наприклад проти гнізд мусульманських екстремістів в Ірані, підтримуваних таємним релігійним фанатизмом і диктатором аятолою Хомейні, або їхніх баз в Ливані і Сирії.

Президент й інші урядові речники висловили співчуття родинам загиблих і поранених американців і це саме зробив кандидат на президента від Демократичної партії Волтер Мондейл, який заявив, що в цьому випадку він підтримував кожне потягнення Президента, бо тероризм треба поборювати на кожному кроці і в кожному місці.

ли, що, не зважаючи на міжнародну змову терористів проти американської присутності на Близькому Сході, З'єднані Штейти Америки залишаться там чи не комуся подобається чи ні. Очевидно, Уряд ЗСА розважає можливість відплати за цей терористичний брутальний акт і до цього заохочують його багато членів Сенату і Палати Репрезентантів, але офіційні чинники Білого Дому заявили тільки обережно, що справу відплати розглядатиме Рада безпеки, але конкретних плянів ще немає. Політичні спостерігачі однак вважають, що Адміністрація президента Р. Регена прагне цілком іншими методами від попередніх адміністрацій і тому не може виключати якихось несподіваних відплатних акцій, наприклад проти гнізд мусульманських екстремістів в Ірані, підтримуваних таємним релігійним фанатизмом і диктатором аятолою Хомейні, або їхніх баз в Ливані і Сирії.

Президент й інші урядові речники висловили співчуття родинам загиблих і поранених американців і це саме зробив кандидат на президента від Демократичної партії Волтер Мондейл, який заявив, що в цьому випадку він підтримував кожне потягнення Президента, бо тероризм треба поборювати на кожному кроці і в кожному місці.

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН запросив нового канадського прем'єр-міністра і лідера Прогресивного консервативного партії Брасна Малруні відвідати Вашингтон вже 27-го вересня ц.р. Адміністрація президента Р. Регена хоче сприяти поширенню співпраці з Канадою і допомогти канадським консервативним зліквідувати економічну кризу й підняти вартість їхнього долара. Поправа ситуації в Канаді, — заявили співробітники Р. Регена, — корисно впливатиме також на З'єднані Штейти Америки і на скріплення престижу обидвох країн.

СТРАЙКИ І ЗАВОРУШЕННЯ робітників в Південній Африці продовжуються з повною силою. Поліція в багатьох випадках не може дати собі ради, навіть тоді коли застосовує проти демонстрантів слізний газ, воду, плястикові кулі тощо. Демонстранти натомість обидкують поліцію каміннями, пляшками, наповненими бензином, гострими предметами, а з поверхів будинків ляють на поліціянтів гарячу воду. Крім того, „революціонізована“ молодь грабує все, що попадає, підпалює будинки білих, палить і перевертає автомобілі, одним словом, як кажуть спостерігачі, не бореться за свої робітничі права, а розпалює громадянську війну в тій країні. У місцевості Совето, недалеко від столиці Йоганнесбургу, загинуло до сім робітників в боротьбі з поліцією. В загальному загинуло 55 осіб по обидвох сторонах. Понад 400 робітників в копальнях золота були поранені.

В ОТТАВІ ПАПА ІВАН ПАВЛО II мав окрему зустріч із сестрами заповідниками і відправив для них спеціальну Службу Божу та виголосив глибоку проповідь про віддану працю для Церкви, перебування в цєлібаті і харитативну діяльність, скеровану на об'єднання долі багатьох тисяч бідних і убогих. Сестри-службениці займаються в Канаді також опікою невиліковних хворих і старших осіб, що позбавлені всякої іншої опіки.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ спеціалісти думають, що зміна на найвищому командному пості в Советському Союзі не означає деградації маршала Ніколая Огрюка, а радше підвищення його у чині. Крім керівництва і нагляду над військовою академією ім. Ворошилова в Москві, він відповідатиме, а у випадку потреби керуватиме, всією стратегією советської армії у війні із Заходом. Крім того завданням академії ім. Ворошилова є виховати нове покоління старшин-стратегів, які плануватимуть в майбутньому нові загарабницькі війни/комуністично-московської імперії. Про це й інші справи пов'язані із пересуванням маршала Н. Огрюкова пише дорядник Пентагону Юзеф Боуланський в журналі „Діфенс Віклі“. Отже, виглядає, що раніші передбачування деяких аналітиків про те, що Огрюков заступить колись теперішнього маршала Дмитрія Устінова на пості міністра оборони, були правдивими.

ПРЕЗИДЕНТ ПІВНІЧНОЇ КОРЕЇ Кім Іль-Сунг закликав уряди Південної Кореї і З'єднаних Штейтів Америки поліпшити відносини з північною тим самим зменшити ризик війни в майбутньому. Офіційна північнокорейська пресова служба КСНА підтвердила ці інформації і поширила погляд президента Сунга на ці справи. Політичні спостерігачі відмічають, що такі пропозиції Північній Кореї висувалися вже раніше, переважно з пропагандного ціллю, але були відкинені урядами Південної Кореї і ЗСА.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II, який прибув до Оттави, кінцевої зупинки в його 13-денній подорожі до Канади, ще раз неодвразно і дуже гостро засудив аборт і прихильників передчасного вбивства й жалував, що серед таких прихильників дітовбивства негражданин, що дітей є також католики. Аборт, на думку Папи, „є неописаним і страшним перед Богом злочином“, і для цього не може бути жадного виправдання. У 27-ох годинах перебування Папи в Оттаві він правив Службу Божу для приблизно 250,000 вірних, виголосив довшу проповідь про мир у світі і зустрівся з канадськими урядовими особами й лідерами політичних партій та парламентаристами. Окремо Папа розмовляв з новим прем'єр-міністром канадського уряду Брасном Малруні перед його відлетом назад до Риму в наступний четвер, 27-го вересня.

СВОВОДА

FOUNDED 1983

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. USA members: \$7.50 — 6 months, \$15.00 — 1 year. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає своїх читачів від потреби виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНАОу \$7.50 на 6 місяців, \$15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — \$1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ми на добрій дорозі...

Українці, які тисячами прибули пам'ятної „Шевченківської неділі“ до столиці Америки, Вашингтону, 16-го вересня, на протирасистський демонстрації на поклін Шевченкові та українській культурі — довели своєю поставою, що вони „дійсно козацького роду“, як співаємо у нашому національному гімні, і що ворог — червона Москва — передчасно зловтішається „остаточним розв'язанням національного питання“ в своїй „злющій імперії“ — СРСР, уважаючи Україну вже покіраною навіки „окраїною“, а український народ — советським безликим народом. Боротьба з ворогом ще перед нами — тяжка і довга, але віри в українських серцях ворогові не удалося зломити, і ми, проти всіх зловіщів подій останніх десятиліть в Україні, таки сподіваємося, що і нам засвітить сонце волі.

Цю віру й готовість до жертвенної праці на користь вільної України можна було бачити не лише на обличчях тих дорослих і старших українських громадян, які загартувалися в боротьбі з ворогом ще на рідній землі українській, але й на тисячах облич вже тут народженої молоді, української молоді з Плату, СУМ-у та ОДУМ-у, які поруч з львівністю до Америки — їхньої і нашої прибраної батьківщини — не забувають про поклики України і не відділяються, у своєму безмежному користанні з американської волі й добробуту, України й українського народу та справи визволення їх з московсько-большевицького ярма. Цю готовість можна було вичути в кожному виступі промовця, можна було прочитати на кожній летючій й на транспаренті, можна було вчитати з виразу обличчя і вичути з рішучого скандування сотень молодих сумівців та інших юнаків і юначок українських під советською амбасадю, де ця молодь спалила „пророчо“ советський кривавий прапор — символ страждань і неволі десятків мільйонів жертв комуністично-московської канібальської, за висловом Вячеслава Чорновола, системи. „Советські різниці — вам дорога у пекло!“ — одностайно кричали, повна справедливого гніву, луна широкою вашінгтонською вулицею під советською амбасадю, і не було ні одного перехожого серед звичайних американців, які приглядалися тій демонстрації, який би з усміхом і тихою згодою не погоджувався на цю українську пропозицію щодо захланної Москви, на карбі якої — розбій, поневолення народів, світовий тероризм, геноцид і етноцид всіх підбитих народів і диверсії у вільному світі, що його совети хотіли б також загартувати.

Контра спем сперо — проти надії, а радше проти дійсності, сподіваємося: наша боротьба й зусилля та віддана й наполеглива праця поширювання правди про Україну, про її святі змагання, поширювання її культури й заповітів Шевченка серед нас самих і серед прихильного нам найближчого оточення в країнах нашого поселення, — принесуть бажані плоди. А остання імпреза у Вашингтоні ще один раз підтвердила нам, що ми на добрій дорозі, Продовжуймо ж цю працю і надалі!

„Листи читачів“ повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи“. Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріалу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами між рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

ЧИМРАЗ БІЛЬШЕ АФГАНЦІВ. офіційний урядовий теперішнього комуністичного уряду і його агенції втілюють, як тільки мають змогу, не тільки до Пакистану, але також до Індії й інших країн, протестуючи рівночасно проти нищення цивільного населення Афганістану советськими окупаційними військами, їхніми афганськими сподобачами і присланими з СРСР відділами КГБ, які перебрали від афганців внутрішню „безпеку“ країни. Останньою до Нью Делі прибули три високі урядові летючі афганські компанії. Вміжчасі кореспонденти в Індії довідалися, що головне советське командування хоче за всяку ціну зловити живим головного лідера афганських антикомуністичних повстанців Ахмедда Шаха Масуда і подіти за ним по цілому Афганістані. У зв'язку з цим советськими „ловами“ досі загинуло біля 300 цивільних афганців і велике число партизанів. Жорстокість советів в Афганістані переходить усі межі, — заявив один з англійських кореспондентів.

Володимир Душин

ПРО ЖЕРТВИ СТАЛІНСЬКОГО ТЕРОРУ

„Тайна війни Сталіна“ і твердить, що найменше 30 мільйонів советських підданих згинуло на початку Другої світової війни, і згинули вони не тільки на фронті проти німецьких армій, але також в наслідок глупоти та кровожерних інтенцій Сталіна.

Перша хвиля советських жертв — це 250,000 вбитих советських вояків під час советського злочинного нападу на малу Фінляндію в грудні 1939 року. Згідно з Хрущовим, совети тоді втратили у Фінляндії біля один мільйон вояків.

Другою хвилею жаклих убивств — було діло НКВД. Громадяни Литви Латвії і Естонії, десятками тисяч помордовано в тюрмах і збірних пунктах. Сотні і тисячі помордованих балтійських громадян, відірвали німецька армія після окупації балтійських країн.

Про Японію на Заході загальновідомо, що це країна широкорозвиненої промисловості та дуже працьовитих людей, яка своїми індустрійними виробами заливає ринки цілого світу. Але загальне мало знає, а вірніше, зовсім не знає про життя — буття та обставини праці японських робітників, серед яких вони працюють. Звичайно, на Заході собі уявляють, що японські робітники є добре організовані, добре заробляють та працюють напевно п'ять, а може й чотири дні в тиждні, як більшість робітників у західних країнах.

Та насправді так воно не є. Як це не дивно, але японські робітники не то, що не працюють менше, або принайменше стільки само годин у тиждні, як робітники на Заході (тут не беремо до уваги країн комуністичного блоку), але навпаки — японські робітники працюють значно більше годин у тиждні, як робітники в західних країнах. Ще більше дивним виглядає те, що в той час, коли робітники майже всіх західних промислових країн працюють п'ять днів у тиждні — то японські робітники працюють п'ять з половиною, а то й шість днів у тиждні. А найдивніше є те, що японські робітники не то, що не домагаються скорочення годин праці і тиждня праці, а цілком навпаки: вони виступають проти зменшення годин праці і введення п'ятиденного тижня праці, що намагається встановити — не юнія, ні! — а сам японський уряд.

Тут цікаво буде вказати на відмінне ставлення щодо кількості годин праці в тиждні японських і німецьких (у Західній Німеччині) робітників: як відомо, нещодавно німецькі робітники провадили довгий і завзятий страйк за 35-годинний і чотириденний тиждень праці.

Недавно тому писав я про появу двох збірок зразків вишивок для прикраси наших церков, виданих дбайливим старанням і власним коштом о. д-ра Дмитра Блажейовського в Римі. Не довелося довго ждати і появилася його третя збірка з дещо зміненою тематикою як у другій збірці. Можна б сказати — вона є доповненням зразків другої збірки церковних вишивок. Згадав її о. Дмитро на численні прохання і заохоти тих, що дають про красу наших храмів і люблять нашу рідну вишивку. Хоч видання цих збірок сталося без реклами, без розголосу, а все таки найбільше поважне число зацікавлених по всіх наших поселеннях, що збірку купили і використали. Радити треба б, що між зацікавленими є велике число наших дітяк, що вже вродили на чужині і наша вишивка стала для них наче свшан-зілля, яке торкає їхню душу і зацікавлення, а навіть охоту її студіювати. Подібне явище маємо з писанками! Велика, однак, шкода, що збіркою досі не поцікавилось око спеціалістів і критиків вишивкарського мистецтва і не дало своєї оцінки та критичних уваг для дальшого розвитку і напруги церковної вишивки. Це є питання поважної студії.

Що є питомим для нової збірки о. Блажейовського? Коли не врахувати в ній зразків для вишивання стихів (чотири сторінки), писаної азбуки на одній сторінці і зразків для вишивання фелонів (чотири подвійних сторінки), тоді ця третя збірка подає зразки вишивання постатей Святих: Архистратига Михаїла, Івана Хрестителя, св. Анни, Михаїла, українських Святих, Почаївської Богоматері, Покрова і одна ікона Спасителя та інші. Це рід „вишиваної ікони“. Задум сміливий, може бути проблематичний з пункту бачення іконописі, але

цитуючи російського автора, колумніста Бюкенана пише: „У Мінську, Смоленську, Києві, Харкові, Дніпропетровську майже всіх в'язнів мислордовано. В тому часі як советська 4-та Армія билася проти величезної переваги німецьких збройних сил, у Львові — міське НКВД „працювало“ цілий тиждень скорострілами і гранатами, ліквідуючи у страшому поспіху тисячі українських в'язнів...“

Цілі етнічні групи, як надволжанські німці, та кавказькі народи, здебільшого ісламського походження, були брутально депортовані в Центральну Азію, звідки вони вже ніколи не повернулися у свої родинні сторони.

Правдою є, що сотні тисяч воєнних полонених згинуло в німецьких таборках для полонених. Але тут також багато вини Сталіна, який відмовився

від будь-якої допомоги від міжнародних харитативних організацій, як, наприклад, Міжнародного Червоного Хреста. У розумінні Сталіна — всі воєнні полонені, якщо й не були дійсними „зрадниками“, вони все ж були „потенційними зрадниками“. Понад 1 мільйон советських підданих різних національностей зформувалися у військові відділи для боротьби із ненависним режимом Москви, що є, мабуть, єдиним випадком в історії людства.

По війні щось біля 2.2 мільйона советських воєнних полонених вислано проти їхньої волі до Сталіна з ласки Трумана і Черчіля. Десятки тисяч тих же полонених зализакровано без суду на залізничних станціях та збірних пунктах тоді, коли решта ніколи не повернулася із таборів примусової праці.

Правдою є, що советська армія понесла величезні втрати під час останньої війни, але світ часто забуває, що найбільшим ворогом підсоветських народів не був тільки Берлін, але також Москва, що і повторюється і сьогодні.

Америці та інших західних промислових країнах. Однак як дотепер, менше як один на п'ять робітників працюють у таких великих фірмах; Японія в основному залишилася й надалі країною малих фабрик, хоч західний світ звик дивитися на японські фірми-великани, такі, як Мітсубіші і Тойота. Японське міністерство праці ствердило, що у фабриках, де працює менше як 100 робітників, біля 40 відсотків робітників працюють найменше 48 годин і шість днів кожного тижня.

У Японії 37 років не змінювало робітничого закону.

Пропозиції урядової робітничої комісії не є подумані, як кінець! Очікується великих дискусій у наступному році, у якому уряд має запропонувати основні зміни у годинах праці, що не були змінювані від 37-ох років.

У Японії загально припускають, що робітники, спеціально в малих і середньої величини фабриках, правдоподібно будуть протиставити зменшенню годин праці до 45 годин у тиждні. Робітничі юні, які вже здавна ладують прийняти п'ятиденний тиждень праці, мабуть, уважатимуть дев'ять годинний день праці за велику жертву. Від довгих років звичай в Японії працювати всім годин денно, — виключаючи на години, які японський робітник вважає як самозрозуміле явище.

Японські робітники славляться тим, що вони є найбільш працьовиті між усіма робітниками індустриальних країн цілого світу. Пересічно, як подає японське міністерство праці, японський (Закінчення на ст. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про читання щоденної преси

Чи ви завважили як по-різному люди читають щоденник і як різні теми, а то і щоденники до того вибирають? Тут маємо на думці загальну пресу, яку, однак, майже усі пересічні громадяни читають, не зважаючи на це, що кожний має телевізійний апарат і з нього або радіо довідується про останні новинки. Звичайно, читання щоденника відбувається в дорозі до праці, а для тих ішасливців, що до праці не йдуть — при сніданку.

Шануючи себе громадяни читають, звичайно, „Нью Йорк Таймс“, або „Волл Стріт Джорнал“, або „Вашінгтон Пост“, чи „Чикаго Трибун“, а ті, які не зважають на „статус“, то доводяться якось „Дейлі Нюз“ чи іншою популярною газетою. Пішануючи себе — починають читати газету від стану біржі і „стаків“, а ті інші від найновішого виставства чи хто виграє на лотерії. Але коли ви йдете до праці потягом, то навіть спосіб, як тримаєте газету чи її обертаєте має свої точно означені правила.

Треба й дуже вміло скласти вдовс, а то й вчетверо, щоб читати лише тільки вибране місце та не перешкодити сусідам.

Пригадається нам, як ми необізнані з тим неписаним правилом почали раз до раз голосно перекидати одну за другою картку „Нью Йорк Таймс“, щоб наїти продовження із першої сторінки. Від негодування очі сусідів стали такі великі, що в нас було одне бажання — записатися під землю.

Але як би воно не було, американські щоденники роздояться у тисячах примірників кожного

ранку чи вечора і кожний, хто купує їх щось в них читає.

А як є з нашою щоденною пресою, якої щоденно немає? Коли посчитати молодіше покоління, то кожний вам зі сміхом скаже, що перше глядять на сторінку посмертних згадок, щоб знати, хто помер. Далі у них йдуть оголошення на імпрези і стортівні вислуди українських змагань.

Це зрозуміле, бо молодішим стилем нашого щоденника не підходить — вісток світових ім — цікаво читати, а статті є для них задовгі та рідко торкаються теми, що їм близька.

Що, однак, зі старшими читачами? Донедавна ми були певні, що саме для них треба писати, для них в першу чергу подавати цей матеріал, який находитесь в нашому щоденнику, бо вони іншою мовою преси багато не читають, а цікавляться більше українськими проблемами. І ось зі зриванням, наші опитування в часі літніх вакацій показали, що ці старші також не читають. Вони також починають від некрологів, евентуально описля переглянути короткі вістки, кинуть оком на феліетон і листи до редакції — але статтей вони не торкаються. Коли так роблять ті, які мають багато часу і євроли на своїй пресі та до неї привикли, то що тоді робити? Чим заповнити сторінки, які теми підбрати?

Для нас, журналістів, це турботливе питання, і ми радо хотіли б почути думку наших читачів... якщо вони ці міркування на цю тему перечитають.

О—КА

У Бразилії видано книжку

о. В. Мельника-Лімниченка

Прудентополіс, Бразилія — Стараннями о. Венедикта В. Мельника та з Видання Отців Василіан, із циклу видань Української Духовної Бібліотеки, ч. 62, у 1982 році появилася книжка бл. п. о. Василя Мельника-Лімниченка. ЧСВВ. п. л. „В затишній царстві моїх дум“. Упорядкував цю збірку вибраних творів д-р Василь О. Луцій.

Від Українського Католицького Ординаріату у Філадельфії слово про цей твір написав Архiepіскоп і Коадьютор Мирослав З. Любачівський. Він пише „З його творів віз глибока віра в Бога та в Боже провидіння. Незавидні часи війни, наїзди большевицької навали, важкі досвіди скитання з родиною не то, що не змінили його віру в Боже провидіння, але навпаки це її посилили. В його творях скрізь пробивається великий оптимізм, що є дуже дивним явищем у нього,

хворого на пістряку легенів, що перенесити страшний болі тис невилічливої хвороби. Потіху і розраду в своєму повному терпінні життя знаходить поет у стін свого Бога Творця й Божої Матері — „Білої Пані“.

Д-р В. Луцій для крапкого об'ясування з авторами цієї книжки написав статтю п. л. „Діло про життя і творчість о. Василя Мельника-Лімниченка“.

Увесь дохід (ціна довільна) із книжки бл. п. о. В. Мельника-Лімниченка призначений на виховання українських священиків у Бразилії чину св. Василя Великого.

Замовлення можна посилати на такі адреси: Mr. Andrew Melnyk, 906 N. Oak-lav. Bd. Chicago, Ill. 60622. Marta Melnyk Lewycka, 2248 Stonefield, Mississauga, Ont. L4C 1S1; або: Rev. Volodymyr Melnyk OSBM, Rua Martim Afonso, 441, 80.000 — Curitiba, Parana, Brasil.

*****
о. І. Музичка

ТРЕТЯ ЗБІРКА РЕЛІГІЙНОЇ ВИШИВКИ

*****

Недавно тому писав я про появу двох збірок зразків вишивок для прикраси наших церков, виданих дбайливим старанням і власним коштом о. д-ра Дмитра Блажейовського в Римі. Не довелося довго ждати і появилася його третя збірка з дещо зміненою тематикою як у другій збірці. Можна б сказати — вона є доповненням зразків другої збірки церковних вишивок. Згадав її о. Дмитро на численні прохання і заохоти тих, що дають про красу наших храмів і люблять нашу рідну вишивку. Хоч видання цих збірок сталося без реклами, без розголосу, а все таки найбільше поважне число зацікавлених по всіх наших поселеннях, що збірку купили і використали. Радити треба б, що між зацікавленими є велике число наших дітяк, що вже вродили на чужині і наша вишивка стала для них наче свшан-зілля, яке торкає їхню душу і зацікавлення, а навіть охоту її студіювати. Подібне явище маємо з писанками! Велика, однак, шкода, що збіркою досі не поцікавилось око спеціалістів і критиків вишивкарського мистецтва і не дало своєї оцінки та критичних уваг для дальшого розвитку і напруги церковної вишивки. Це є питання поважної студії.

Що є питомим для нової збірки о. Блажейовського? Коли не врахувати в ній зразків для вишивання стихів (чотири сторінки), писаної азбуки на одній сторінці і зразків для вишивання фелонів (чотири подвійних сторінки), тоді ця третя збірка подає зразки вишивання постатей Святих: Архистратига Михаїла, Івана Хрестителя, св. Анни, Михаїла, українських Святих, Почаївської Богоматері, Покрова і одна ікона Спасителя та інші. Це рід „вишиваної ікони“. Задум сміливий, може бути проблематичний з пункту бачення іконописі, але

виправданий, коли зважити, що церковне вишивкарство є такі молодішим нашим церковним мистецтвом.

Чимало років тому з України почали привозити вишивані портрети Шевченка, козаків бандуристів і інші наші історичні постаті. Хоч як скромними засобами там їх виконано, вони є гарними мистецтвими творами наших жінок і новою появою у вишивкарському мистецтві. Само собою виникла думка, чи не застосувати цього для наших ікон. Вони своїм іконографічним стилем краще до цього надаються чим фотографії чи портрети.

І ось це подає третя збірка зразків о. Блажейовського. Виникає питання, чи можна б такі зразки назвати церковною вишивкою. В церкві можна б такі вишивки застосувати для різного роду хоругов, які є прикрасою церковних процесій і маніфестацій. Не можна б собі уявити, щоб намісними іконами в іконостасі були вишивані ікони, хоч можливе воно в малих каплицях з чепурно зладженим іконостасом! Вишивані ікони Святих надаються також для домашнього вжитку і цю третю збірку можна б назвати радше релігійною вишивкою. Новий рід вишиваної ікони прикрашуватиме нашу українську хату.

Чи прийметься цього роду ікона в українській хаті, чи в українських світлицях, монастирях, парохіальних домах чи громадських доміках? Чи зможе витиснути вона писану ікону? Ледве чи так. Оригінально писана ікона є коштовною річчю, головною старинною або відомою іконописцю. Сьогодні великий попит на такі східні ікони чи їх копії. Колекціонери їх чи прикрашають ними помешкання спеціаліст чи любитель ікон. Друкованими іконами прикрашає свою хату кожний побожний українець. Вони дешеві, легко їх набути, замінити і вони дають молитовну атмосферу в родині. Ікона-вишивка є коштовною річчю, але більше часу, щоб її виконати як писану ікону-копію. Її тривкість є обмежена як матеріал, з якого вона зроблена, що робить її менше попитною. На комерційному ринку вона буде рідкістю, але це зробить її коштовною, бо виконати її зможуть тільки терпеливі мистці і любителі вишивки, що мають на те час, сьогодні так дорогий у модерній людині.

Вишивана ікона буде власністю любителів цього мистецтва і для них призначена ця збірка. Між ними є вже

тільки жінки, але появилася і молоді юнаки, що захоплюються вишивкою, вишиваною іконою і виконують їх не гірше від своїх суперників-жінок на цьому полі досі. Годі предвидіти долю вишиваної ікони в наших часах. Але вона появилася і збірка подає гарні зразки з потрібними деталями і поясненнями в англійській мові. Скористати з неї може і чужинець.

У цілому третя збірка має 25 зразків, 19 з них на подвійних сторінках. Вибрав о. Блажейовський ікони виключно Святих, що люблені чи почитували в Україні (Михайл, Предтеча, Михаїл, Юрій, Кирило і Методій) а також подав наших рідних Святих: Антоній і Теодозій Печерські, Володимир і Ольга, Борис і Гліб. З Богородичних ікон вибрав о. Дмитро Почаївську Божу Матір і Богородицю Покров. У той спосіб збірка зразків є цілком свого тематикою нашою українською.

Треба б привітати нову збірку в нашому вишивкарському мистецтві і побажати їй такого успіху як мали його попередні дві збірки. Це трудний вишивкарський „жанр“, бо виконання ікони не те, що виконання обруса чи рушника. Але треба сподіватися, що між нашими ентузіастами вишивки найдуться такі, що кинуться на цей рід вишивкарської тематики з аматорства чи й глибших релігійних мотивів.

Нову збірку нашої церковної і релігійної вишивки і дві попередні збірки можна замовляти за попереднім надісланням належності (особистим приватним чеком), в самого видавця або через українські крамничі і книгарні. Ціна збірок: 1-ша — 10 доларів, 2-га — 12 доларів і третя — 15 доларів. На пересилку (порушеною поштою) треба залучити 2 долари. Замовляти в: Rev. D. Blazejovskij, Piazza Madonna dei Monti 3, 00184 Roma, Italia.

ПРЕМ'ЕР-МІНІСТЕР ІЗРАЇЛЬСЬКОГО уряду Шімон Перез зустрівся з єгипетським амбасадором Мохаммедом Бассіоні у вівторок, 18-го вересня ц.р., щоб обговорити з ним пекучі проблеми, які були причиною охолодження ізраїльсько-єгипетських відносин в останньому часі. Єгипетський амбасадор заявив опісля кореспондентам, що Ізраїль мусить відтягнути свої окупаційні війська з південного Лівану, якщо він дійсно бажає відновлення дружніх відносин з Єгиптом.

Відзначаючи
50-літню річницю їх подружжя
 бажаємо
Марії і Теодорові
ЕЛІЯШЕВСЬКИМ
 68 Walnut Lane, Pine Hill, N.J. 08021
 МНОГИХ ЛІТ у здоров'ї, щасті і любові!
 їх діти, внуки і приятелі:
 МАРТА, ЛЯРИСА, КЕЙГІЛ і БРАЄН
 КЕРОЛ, ДЖОРДЖ, ЮРІЙ, ІЛЛА
 ЕЛІЯШЕВСЬКІ

ПОДЯКА
 Цією дорогою складаю прилюдну подяку
 св. Юді Тадеєві
 за заступництво перед
 Пречистою Дівою Марією
 і вислухання молитов та поміч
 у безвихідній ситуації.
 АЛЕКСАНДРА І. САС ПОГОРЕЦЬКА

Українське Патріархальне
 Світове ОБ'єднання
 запрошує на
 II Симпозіум на загальну тему
УКРАЇНСЬКИЙ ЕКУМЕНІЗМ
 Доповідають:
 Др. Василь Асницький - Екуменічні думки
 Митрополита Андрія Шептицького
 Іван Коровацький - Екуменізм у добі
 Митрополита Петра Мосили
 о. Др. Любомир Пузар - Заключне Слово
 Субота, 20-го вересня 1984 3-4 години
 зал Церкви св. Миколая
 217 President St. Passaic, NJ 07055 (201) 777-0230

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА
 повідомляє, що
ІХ. ЗБОРИ КУПО
та Перша Сесія
ТРЕТЬОГО ПЛАСТОВОГО
КОНГРЕСУ
 відбуваються
 на Союзівці, в дні 5, 6 і 7 жовтня 1984 р.
 з ПРОГРАМОЮ:
 П'ятниця, 5-го жовтня 1984 р. — ЗБОРИ КУПО
 8:30-10:30 — Реєстрація (та Рада Схожого і Орлиного
 Круга)
 10:30-10:45 — Відкриття
 10:45-12:30 — Вибір президентів. Слово Начального Пластуна,
 прийняття порядку нарад, правління зборів і нарад
 комісій, вибір комісії, прийняття протоколу VIII. Зборів
 КУПО
 12:30-2:00 — Обіда перерва
 2:15-2:45 — Звіт верифікаційної комісії
 2:45 — Доповнення звітів
 2:45-3:45 — Дискусія над звітами
 3:45-4:15 — Звіт голови ГПР з перевірки діяльності ГПБ та
 уніфікації абсолютів
 4:15-7:00 — Праці комісій
 7:30-9:00 — Вечір
 9:30-11:00 — Продовження праць комісій
 Субота, 6-го жовтня 1984 р. — Перша Сесія Третього
 Пластового Конгресу
 9:00-10:00 — Відкриття Сесії. Слово Начального Пластуна,
 вибір президента і прийняття програми, Слово Голови
 I. II. Пластових Конгресів — пл. сен. Атанасія Філопа,
 Огляд напрямних попередніх Конгресів — Голова ГПР
 пл. сен. Тараса Дурбака
 10:00-10:30 — Голова Дослідно-планувальної Комісії — пл.
 сен. Лариса Онисевич:
 Спостереження про сучасну пластову проблематику;
 Представлення способу реферування проблематики
 клеча:
 ВІРІСНІСТЬ БОГОВІ В УКРАЇНІ
 у відомостях і панелях
 10:30-11:00 — 1. Звідолення (тема: вірність Богові) ПЛАС-
 ТУНИ І ХРИСТІАНСЬКІ ЗАСАДИ СЬОГОДНІ
 Модератор ст. пл. Михайло Лоза
 11:00-12:30 — 2. Панель і дискусія (тема: вірність Україні)
 РОЛЯ ПЛАСТУ В ВІДНОШЕННІ ДО УКРАЇНИ І ДІЯСПО-
 РИ
 Модератор пл. сен. Христа Ковальська
 12:30-2:00 — Полуденок
 2:00-3:15 — 3. Панель і дискусія (тема: вірність Україні)
 ПЛАСТУНІ І ВЖИВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
 Модератор пл. сен. Любомир Гайда
 3:30-5:30 — 4. Панель і дискусія між панелістами, запити.
 МЕТА ПЛАСТУ В 2000 РОКІ
 Модератор пл. сен. Юрій Спосарчук
 5:30-6:30 — Підсумки панелі і відчитання рекомендацій,
 пл. сен. Юрій Даревич
 7:00-9:30 — Бенкет — головний промовець
 пл. сен. Петро Саварин, Президент СКВУ
 Закриття Першої Сесії
 9:30-12:00 — Загальний З'їзд УСР
 Неділя, 7-го жовтня 1984 р. — Продовження Зборів КУПО:
 8:30-9:30 рано — Участь в Службах Божих
 9:30-11:00 — Продовження праць комісій
 11:00-12:30 — Звіти комісій
 12:30-2:00 — Обіда перерва
 2:00-5:30 — Схвалення бюджету ГПБулави
 Звіт резолюційної комісії
 Звіт номінаційної комісії
 Вибір нового проводу — ГПР і ГПБ
 Слово новообраного голови ГПБ
 5:30-6:00 — Різне
 6:15 — Закриття IX Збору КУПО
 пл. сен. Любомир Романків
 голова ГПБ
 пл. сен. Люба Крупа
 голова Підг. Конгр. Комісії

Фонд Катедр Українознавства
 Відділи Сан Дієго
 і Лос Анджелес, Каліф.
 запрошують
 все Українське Громадянство на
ТОВАРИСКЬКУ ЗУСТРІЧ
 з д-ром Романом Проциком
 провідним членом Головної Екзекутивної ФКУ
 у п'ятницю, 28 вересня 1984 р., веч. у Сан Дієго
 та в суботу, 29 вересня 1984 р. о год. 6:30 веч.
 у Лос Анджелес в залі Церкви св. Володимира
 4025 Melrose Avenue
 В програмі доповіді: „ПРОБЛЕМИ ДОВІРИ ДО УКРАЇН-
 СЬКОЇ НАУКИ — ТРИ ГАРВАРДСЬКІ ЕКСПЕРИМЕНТИ”
 Вислупи просимо взяти численну участь.

ОКРУГА ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ
 в Чикаго, Ілл.
 влаштовує
 в неділю, 30-го вересня 1984 року
 у О'Гейр Вестін готелі, Чикаго, Ілл.
ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ
 з нагоди
90-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ
 У ПРОГРАМІ:
 Промови:
 д-р І. ФЛІС, головний президент УНС
 ГЛЮБІЯ ПАСЕН, заступниця головного президента
 УНСОЮЗУ
 ХРИСТИНА ЛІПЕЦЬКА, меццо-сопрано з Дітройту
 Майстер церемонії — д-р МИРОН КУРОПАСЬ
 Під час бенкету д-р ІВАН ФЛІС вручить першу річну нагороду
 УНСОЮЗУ сенаторові ЧАРЛЗОВІ ПЕРСІ
 довголітньому приятелю американських українців за його
 підтримку для українсько-американських прагнень і зма-
 гань, виявлених протягом багатьох років.
 Квитки на імпрезу в продажі у секретарі ВІДДІЛІВ УНС в
 Чикаго і Ракфорді.
 ЗАПРОШУЄМО ВСІХ ДО ЧИСЛЕННОЇ УЧАСТІ.

ПОЖЕРТВИ НА ПАМ'ЯТНИК
НЕВІДОМИМ ВОЯКАМ УПА
 По 500.00 дол. — Комітет Опіки Пам'ятника УПА в Клівленді,
 Огайо, Кредитова Кооператива „Самопоміч”, Ньюарк,
 Нью Джерсі.
 По 300.00 дол. — Комітет Вечерниць „Червоної Калини”,
 Григорій і Лідія Кохан.
 По 200.00 дол. — Євген і Марія Пліхота, Василь Угринчук,
 Станіслав Кметь, Богдан Мак, Петро і Стефанія Лев-
 ко, Мирон Макар, Юліан і Іванка Котляр, Іван і Оля Гір-
 ний, Стефанія Шипула у пам'ять сестри Ірини і кузинки
 Володимири Вагула — членів УПА, замордованих боль-
 шевиками в місті Золочеві.
 По 100.00 дол. — В. Сталевий, Микола і Леся Грицькован,
 Микола Турецький, Ярослав Копчак, Станіслав 1-ої УД УНА
 Ірвінгтон-Ньюарк, Н. Дж., Філіп Чуй, Ростислав і Анна
 Галабурда.
 По 75.00 дол. — Самопоміч ОУА Пасейк, Н. Дж.
 По 50.00 дол. — Запорожська Січ — ВІДДІЛ 21 УНС в Джан-
 сон Сіті, Н. Я., Іван і Надія Кравчук, Українська Кредит-
 тівка „Самопоміч”, Дітройт, Мич., ВІДДІЛ ОБВУА Ір-
 вінгтон-Ньюарк, Н. Дж., Євгенія Лячук.
 По 35.00 дол. — Павло і Текля Шайда.
 По 30.00 дол. — Михайло Федорів, Евастій і Петруся Вин-
 ницький, Микола Лено Мельник, Константин Церкевич.
 По 25.00 дол. — Тетяна Буткович, Орест Лесинський, Юрій
 Кісильович, Ігор Ляшук, Орест і Лідія Цяпки, Дмитро Ку-
 лик, Василь Гнатів, Всеволод Б. Будний, Євген і Гелена
 Мандзіл, Михайло Кобрин, Віктор і Іванна Яворські, Яро-
 слава і Ірина Яворські, Михайло Гринюк, Степан і Надя
 Гробельські, Ф. Лучинин, Теодор і Анна Попадчук, Бог-
 дан Саврас.
 По 20.00 дол. — Михайло Бохно, Ігор Мухин, Володимир
 Процик, Анастасія Озимко, Євген і Єва Оліяр, Мирон
 і Катерина Мицько, Михайло Ціпа, Петро Рогожинський,
 Богдан Козак, Михайло і Марія Ільків, М. Рубчик, Стефан
 Вельгам, Ж. Максимюк, Ярослава Саламаха і Василь
 Гудзик в пам'ять Євгена Остаповича.
 По 15.00 дол. — Остап і Богдана Винник, Дмитро Ткачук,
 А. Федисин.
 По 10.00 дол. — Іван Макар, О. Стобба, Володимир Касків,
 Г. Комар, Мирон Пасасюк, УКС „Будучність” Дітройт,
 Миш., Василь Паліш, Микола Лесич, О. Каржинський,
 Василь Савчин, Ігор Маркович, Іван Федорів, Павло
 Ткач, Роман Лазарчук, С. Копитко, С. Ретяка, А. Тимків,
 Г. Клим, Петро Кіра, Константин Степовий, Ярослав Ля-
 шевич, Люба Турчик, Люба Рішак, Всеволод Серенко,
 Стефанія Симанцева, Анна Кріса, Яро Гладкий, о. С. Не-
 прець, Богдан Пригада, Які Турко, Іван Прош, Дам'ян
 Геча, Наталія Загайкевич, Володимир Безосний, Мико-
 ла Гута, Т. Шміль, Галина Підлуска, Анатолій Качан,
 Теодозій Сендзік, Роман Канюка, Р. Волчук, Я. К., Ва-
 сіль і Анна Натина, Роман Борковський, Василь Жуко-
 вець, Іван Олексин, Тарас Гунчак, Я. Гайвас, С. Рома-
 нишин, Едвард Мельничук, М. Крушин, Володимир
 Вербовський, Лев Футала, Василь Сок, Михайло Фар-
 банець, Роман Кохан, Іван Борщ — 7.00 дол.
 По 5.00 дол. — Іван Іванчук, М. Ковальчин, М. М. Мирон Бог-
 дан, Осип Карпінський, Микола Задич, Василь Морган,
 Ярослав Черник, Валентин і Леся Симаневич, Христина
 Пригада-Демиденко, Андрій Тротак, Софія Варварів-
 Кравець, Н. Качмарська, Марія Огоновська, Григорій
 Полчій, Іван Бойко, Михайло Оприско, М. Кахній, М. Ки-
 наш, С. Федак, Стефан Дульча, Емілія Гладша, В. Го-
 ляс, Роман Андрушків, Іван Шипула, Асир Белзик,
 Олекса Андрієнко, Петро Колінчик, Петро Івасютак,
 Богдан Дасків.
 По 4.00 дол. — Осип Крицький, Віра Кмела.
 По 3.00 дол. — М. Старосольський, Софія Ховзун, Павло
 Семків.
 По 2.00 дол. — Андрій Пино.
 Австралія
 По 50.00 дол. — Станція воєнк УПА в Австралії.
 По 20.00 дол. — Іван Гарасимів-Палій, С. Медвідь-Деркач,
 В. Ней-Бурлака, Є. Зяць, Ф. Борець.
 По 10.00 дол. — Г. Балух-Добуш, І. Гриневич.
 По 6.00 дол. — М. Л. Кулик.
 По 5.00 дол. — С. Маркевич, В. Костка-Чума, М. Лівчанин,
 С. Козак-Бурлака, В. Фігурка, І. Яківський-Вороний,
 Д. Грицько-Цяпка, М. Мик, Р. Круцько, М. Василюк, Ю.
 Менцінський, К. Потапчик, Я. Дума, Г. Полохач, М. Лю-
 так, В. Кубарик, М. Матайів, С. Босько, Т. Тур, Г. Гривляк,
 Скупайда.
 По 4.00 дол. — М. Пелех, М. Кошко.
 По 3.00 дол. — Я. Винарчик, М. Ілин, Т. Корні, М. Кобзін.
 По 2.00 дол. — М. Івасик, М. Смілюнець, В. Сварак, Д. Ільків,
 Г. Нестор, С. Кучера, В. Марушків, Я. Береговий, М.
 Біндав, В. Рудий, В. Мельничук, В. Сварик, Т. Дума, Д.
 Козак, Д. Соколюк, М. Вовк, С. Гаран, Д. Сома, П. Ко-
 стюк, І. Чайка, Я. Маркевич, В. Квасниця, Д. Ямчук, М.
 Кирста, А. Івахів, С. Савчук, І. Гаргера, М. Різничок, О.
 Комарський, С. Василіш, В. Гут, В. Даниляк, В. Чемний,
 В. Марушченко.
 По 1.00 дол. — В. Сокалюк, Д. Сенкович, Я. Стецюк, І. Лютий.
 УСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ ЩІРЕ СПАСИБІ!
 Об'єднання к. Воєнк УПА

Братство кол. Воєнк 1-ої УД УНА
 Станція Нью Йорк
 повідомляє все Українське Громадянство, що
 дня 7-го жовтня 1984 р., о год. 2:30 по пол.
 в залі Українського Народного Дому в Нью Йорку
 140-142 Друга Авеню
 відбудеться
СВЯТОЧНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ
40-ЛІТТЯ БОЇВ
ПІД БРОДАМИ
 В програмі: Комбатанський Апель: промова — д-ра М. МА-
 ЛЕЦЬКОГО, голови Головної Управи Б-ва; вокальний ан-
 самбль хору „ДУМКА” під проводом М. ЛЕВА; фотомонтаж
 — О. СЛУПЧІНСЬКИЙ.
 О год. 1-й по пол. в церкві св. ЮРА в Нью Йорку
 буде відслужена
ПАНАХИДА
 Проситься всі молоді та комбатанські організації взяти
 участь в прапорами.
 УПРАВА СТАНЦІ

Український Освітньо-Культурний
Центр у Філадельфії, Па.
 запрошує на
ВІДКРИТТЯ ОСІНЬОГО СЕЗОНУ
КОКТЕЙЛЬ-БЕНЕФІС
 який відбудеться
 в суботу, 29-го вересня 1984 р., о год. 8-й веч.
 700 Cedar Road, Philadelphia, Pa. 19111
 В програмі вечора гостинна участь
 Представника президента ЗСА ПІНАСА КОЕЛІСА
 Віце-директора Зовнішніх Зв'язків Білого Дому
 В мистецькій програмі виступ тенора
БОГДАНА АНДРУСИШИНА
 Майстер церемонії архітект ЗЕНОН МАЗУРКЕВИЧ
 Просимо зголосити Вашу участь до 25-го вересня ц. р.
 на число телефону: 539-0638 або 277-0492

Український Народний Союз, Відд. 59
 Союз Українок Америки, Відділ 73
 влаштовує для відзначення
90-РІЧЧЯ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
ПІКНІК
 у Boothe Memorial Park, Stratford, Conn.
 в неділю, 30-го вересня 1984 року
 від 12-ої дня до 6-ої вечора
 134 Main Street, Stratford, Conn.
 ЗАПРОШУЄМО ВСІХ!
 ДОЇЗД: Use Exit 53 from Merritt Parkway (Rt. 15), Exit 33 from
 Conn. Thruway (Rt. 95)

Управа УСВТ „Чорноморська Січ”
 в Ньюарку, Н. Дж.
 повідомляє, що з уваги на заряджену ієрархію УКЦеркви
 в ЗСА 40-денну жалобу після смерті
 Блаженнішого Патріарха ЙОСИФА
Ювілейний Бенкет і Баль
УСВТ „Чорноморська Січ”
 запланований на суботу, 6-го жовтня ц. р.
ВІДКЛАДЕНО.
 Нова дата буде незабаром проголошена.

Українське Лікарське Товариство
Північної Америки
 Відділ Метрополії Нью Йорк — Нью Джерзі
 повідомляє всіх Членів, що
 в суботу, 29-го вересня 1984 р., о год. 6:30 веч.
 відбудеться
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ВІДДІЛУ
 в приміщенні: RAMADA INN, East Hanover, N.J.
 із наступним порядком нарад:
 1. Відкриття
 2. Вибір Президії Зборів
 3. Вибір Номінаційної Комісії
 4. Прийняття порядку нарад
 5. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Зборів
 6. Звіт усталоючій Управі: а) голови, б) секретаря,
 в) скарбника
 7. Дискусія над Звітами
 8. Звіт Контрольної Комісії та уніфікації абсолютів
 усталоючій Управі
 9. Вибір нової Управи
 10. Внески й запити
 11. Закриття Зборів
 УПРАВА ВІДДІЛУ:
 Д-р Любомир Ворох голова Д-р Степан Семчишин секретар

ПРИЙММО НА ПРАЦЮ
IBM System 34,
System 36 operator.
 Досвід побажаний. Прийняття на цю працю
 перейде вишкіл.
 Зголошення:
Український Народний Союз
 (201) 451-2200

Японці...
 (Закінчення зі стр. 2)
 робітник працює 2.116 го-
 дини в році. Для порівняння,
 американський робітник пе-
 ресічно працює 1.800 годин
 в році. Це значить, що ти-
 повий японський робітник
 працює більше один місяць
 в році, як американський.
 До того ж годин японсь-
 кого робітника не вчисля-
 ють надгодини, чи післяго-
 дин, витрачених для спіль-
 них товариських розваг, які
 вважаються в Японії дуже
 важливими для доброї спів-
 праці між робітниками. Бу-
 рові японські працівники,
 звичайно, залишаються знач-
 но довше у своїх борах
 після того, як година праці
 офіційно скінчилася.
 а повертається додому в 11-
 годині ночі.
 „Чи посвячення цілого
 життя праці можна вважати
 похвальним? — питає вона
 в своєму листі? — Я хочу
 щоб мій муж радувався своїм
 життям, яке він має тільки
 раз, замість довго і важко
 працювати як та бджілка.”
 Минулого року японсь-
 кий уряд провів допитуван-
 ня, у якому між іншими
 було таке питання: „чи ви
 готові посвятити цілий день
 на користь компанії?”
 П'ятьдесят відсотків відпо-
 віді „ні”. Більшість нега-
 тивних відповідей давали
 68 відсотки молодих лю-
 дей — віком між 20 і 29
 років.

Японці бажать змінити
опінію саїту про себе
 Працьовитість японців —
 відома в цілому світі. Серед
 народів-сусідів Японії, с
 навіть приповідка: добре
 працює, як японець. Однак
 в Японії від якогось часу
 стали застосовуватися, чи
 завелика працьовитість є
 корисним чи може не дуже
 корисним звичаєм? Шораз
 більше японців починає ду-
 мати над тим, чи потрібна
 їм завелика працьовитість,
 коли в Японії існує наявний
 добробут?
 Одна японка, яка подала
 себе за 24-річну господиню
 з міста Касавакі, що зна-
 ходиться на південь від То-
 кіо, нещодавно жалувалася
 в листі до редакції одного
 часопису, що її муж лишає
 дім, йдучи до праці кожно-
 го дня о 7-мій годині ранку,
 Японський уряд бажав
 встановити в себе п'ятиден-
 ний тиждень праці, крім
 інших причин ще й тому,
 щоб змінити опінію про
 Японію у світі, про яку ду-
 мають, як про націю „пра-
 цеманів” (порівняй: нарко-
 манів), чи навіть „праце-
 голіків” (порівняй: алкого-
 ліків), які заважають пере-
 садити до пересадити, хоч економічні
 обставини цього не вимага-
 ють.
 Та, не зважаючи на деякі
 дивні риси характеру япон-
 ських робітників, у них є
 закорінена глибока етика
 праці: японські робітники
 виконують всю працю сум-
 лісно і без ніяких спеціаль-
 них спонук чи обіцянок.

БЕТТІ ГАЙТМАН, СПІВГОЛОВА Крайового республі-
 канського комітету, заявила, що президент Роналд Реген є
 респектований жінками, бо він зумів припинити інфляцію і
 оздоровити економіку країни, тому їй будуть жінки
 голосувати за ним. Гайтман — це колишня голова
 Крайової федерації республіканських жінок.
ПРОФСПІЛКА МЕХАНІКІВ — інсультів в Нью Джерзі
 відкинула пропозицію приватних підприємств підвищити
 їхні платні на 2.50 дол. до 26.57 дол. на годину, вважаючи,
 що така підвишка зовсім невисока. Механіки побоюються,
 що така висока платня з часом висліпнеться з ринку праці.
 Вони вимагають зниження платень на 1.60 на годину.

В ПЕРШУ БОЛЮЧОУ РІЧНИЦЮ
ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА І ДІДА
бл. п. проф. д-ра
ЗІНОВІЯ
ВОЛОДИМИРА
ХРАПЛИВОГО
 будуть відправлені
БОГОСЛУЖБИ
 1-го жовтня 1984 року
 в церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.;
 в церкві Успенія ПДМ в Ст. Луїс;
 в манастирі оо. Студитів у Вудстак, Канада;
 в церкві св. Володимира в Парижі у Франції
 Прошу згадати Покійного у своїх молитвах.
 У його саїту пам'ять складаю
 1000 дол. на Енциклопедію Українознавства
 в Сарселі, Франція.
 МАРІЯ ХРАПЛИВА, дружина

ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ
УКРАЇНСЬКОЇ СЦЕНИ
(ОМУС)
 ділитися болючою вісткою зі своїм
 Членством та Українським Громадянством,
 що 10-го вересня 1984 року
 в Торонто, Канада, відійшла у Вічність
 довголітній Членка нашого Об'єднання
 сл. п.
ЄВГЕНІЯ
ЧАЙКА-ДНІПРОВА
 ВИЗНАЧНА АРТИСТКА І РЕЖИСЕР
 УКРАЇНСЬКИХ ТЕАТРІВ І КІНО-ФІЛЬМІВ
 ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!
 Вельмишановному Чоловікові і Родині Покійної
 складаємо вислови щирої співчуття.
 УПРАВА ОМУС

NAZI WAR CRIMINALS IN AMERICA

By Lydia Demjanjuk

Daughter of John Demjanjuk who is facing simultaneous deportation to the Soviet Union and extradition to Israel in order to stand trial as an alleged Nazi War Criminal.

To order send \$10.00 dollars plus \$1.00 postage to:

LYDIA DEMJANJUK

P.O. Box 31424 ■ Cleveland, Ohio 44131

ЗВЕРНЕННЯ
ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ

УКРАЇНЦІ!

Підтримайте законопроект ч. 4459, що його внесли 60 конгресменів. Цей закон створить Комісію, оплачувану державними фондами, для дослідження причин і наслідків голокосту в Україні в 1932-33 роках.

Організація — Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ) — започаткувала масову акцію листами до американських законодавців у цій справі. Включіться в це діло. Ваша фінансова, або активна участь необхідна.

Посилайте Ваші пожертви та звертайтеся за інформаціями до:

AMERICANS FOR HUMAN RIGHTS
IN UKRAINE

43 Midland Place ■ Newark, N.J. 07106

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи“

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи“ □ „Українського Тижневика“ □

„Веселки“ □

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) .....

Ім'я/прізвище .....

Адреса .....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я/прізвище .....

Адреса .....

На зміну адреси проситись
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ \$1.00.ПАМ'ЯТАЙМО ПРО НАШЕ
СЛАВНЕ МИНУЛЕ!

Нарід, що не знає і не пам'ятає про своє минуле, не заслуговує на майбутнє!

Здвиження пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні 20 років тому належить до найславніших діл і досягнень Української Америки за 100 років її історії!

Ця слава історія документально описана в 138-сторінковій книжці

А. Драгана:
„ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ“

Книжка надрукована у Видавництві Українського Народного Союзу „Свобода“ і має вісім розділів:

- 1) Відкриття пам'ятника,
- 2) Український День у столиці Америки,
- 3) Великої події слави завершення,
- 4) Шлях Шевченка до Вашингтону,
- 5) Битва за Шевченка (за комуністсько-московською імперією),
- 6) Мова цифер (Звіт Контрольної Комісії із зібраних фондів на пам'ятник),
- 7) Шевченко й Американські Українці та
- 8) Будеш, Батьку, панувати!

Передмову до книжки про „Другу Статую Свободи“ написав проф. д-р Ярослав Падох. Мистецьку обкладинку і заголовну сторінку оформив Богдан Титла.

Керуючись бажанням масового поширення цієї необхідної для кожного книжки, встановлено мінімальну ціну за неї в сумі тільки 6.00 доларів. Книжку можна замовити, виповнюючи доданий до цього формуляр та виславляючи його, разом із належністю, на подану на формуляр адресу.

Мешканці штату Нью Джерсі зобов'язані 6% ставового податку.

До Видавництва „Свобода“

„СВОБОДА“

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

Прошу переслати мені ..... примірник ..... книжки.

А. Драгана: „ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ“

Належність у сумі ..... дол. залучую чеком (поштовим

Належність платна лише в амер. доларах. переказом).

Ім'я і прізвище .....

Вулиця ..... місто .....

стейт ..... зіп код .....

У 50-ліття священичого і 60-ліття
чернецкого служіння отця С. Сабола

Велика це ласка дочекати ся ювілею 50-ліття священицтва та 60-ліття чернецкого життя. Таке радісне свято обходить цього року васильянин о. Севастіян Сабол, скромний чернець, ревний священик, патріот, поет, науковець та публіцист. Йому й присвячені ці рядки.

Степан Сабол народився 7-го грудня 1909 року у Пряшеві на Закарпатті в побожній християнській родині. Там ходив до народної школи. Маючи поклонання до чернецкого життя, він вже у 1924 році за повною підтримкою батьків, вступив до новітньої Отці Василіан у монастирі на Чернечій Горі біля Мукачева. Там він прийняв чернече ім'я Севастіян.

Гуманістичні та філософські студії відомий молодий чернець у галицьких монастирях (Крехів, Лаврів, Добромил), а в 1931 році виїхав на богословські студії до Риму, де й здобув ліценціат з богослов'я у Григоріянському університеті. Вмій часі, 26-го серпня 1934 року, одержав священниче свячення з рук єпископа-святця Павла Гойдиша, ЧСВВ.

Відтоді розпочалася душпастирська праця нового єромонаха. Він вчив богослов'я у васильянській школі в Ужгороді, давав реклекції та мислі, редагував релігійні місячники „Благовісник“ та „Місіонер“. Коли прийшли радянські роки, поставив карпатоукраїнської державності, о. Севастіян кинувся з запалом у вир праці серед молоді та інтелігенції і видавав усі свої сили молодій державі, бо уважав своїм християнським обов'язком допомагати в її роки. Пережив важко і упадок, про що часом згадує із словами в очах. Потоптані мрії, нездійснені надії. За його патрістичну діяльність мадяри, зайнявши Карпатську Україну, заарештували його в Хусті і вислали до Пряшівщини на Словацьку.

Там він працював далі. Починався до закладання чотирьох монастирів, до створення нової васильянської провінції, якої й став першим протопіном. Трудився ревно для Церкви аж до червня 1946 року, коли прибули туди агенти НКВД, щоб його заарештувати. До відвізання про це, о. Севастіян скривався довгий час у горах, аж нарешті, 26 серпня 1948 року у саму річницю свого свячення, перейшов потайки кордон й опинився в Австрії. Комуністичний суд у Празі засудив його позачасно на довічне ув'язнення як „ворога народу“.

У 1949 році о. Севастіян опинився знову в Римі на студіях. Написав працю про Мелетія Смотрицького і здобув докторат з богослов'я на Грегорианум. Незадовго після того виїхав до Америки, де багато років працював для наших карпатоукраїнських братів. Працював як душпастир у Юніонтаві та Белфорді, зорганізував васильянський монастир для карпатоукраїнської спільноти, здобув пошану й любов і владиків і та вірних. Від 1978 року душпастирське в парохії Непорочного Зачаття ПДМ в Гемтсремку: проповідує кожної неділі та свята, сповідає, ширить Боже Слово через радіо, відізнає з реклекціями, пише, говорить з людьми. З ревністю виконує апостольське добро християнського слова, що його люди з увагою й захопленням слухають і яке залишає тривалий слід у їхніх душах.

Інша діяльність о. Севастіяна — це релігійно-історичні наукові та публіцистичні праці. У 1955 році з'явилася його книжка під наголовком „Католицизм і православ'я“. Вона має 327 сторінок друку, написана „незвичайно об'єктивно, спокійно, переконливо, бо

Отця С. Сабола
ЧСВВ

автор ...не вибілює одних, не очорнює других, дає кожному своє“ (д-р М. Тершаковець „Поет, науковець і патріот“, „Світло“, березень 1960). Друга його велика праця — це „Голгофа Греко-Католицької Церкви в Чехословаччині“ (1978, 352 стор) де автор описує трагічну долю нашої Церкви під комуністичною окупацією.

У серії „Доброго пастиря“, яку видавали Отці Василіани в ЗСА, появилася 14 його книжечок на історично-релігійні та суспільні теми. Коли додати до цього деякі менші публікації, понад 200 статей у різних газетах і в різних країнах, понад 20 доповідей на історичні та богословські теми, то бачимо, що його науково-історичний дорібок дуже великий і цінний.

Ще одна діяльність, в якій о. Севастіян залишив тривалий слід — це поезія. „Поезія — це досить складний жанр літературної творчості, яким володіють тільки вибрані, даром Бога обдаровані одиниці“ (М. Бажанський). Таким Божим вибранцем є отець Севастіян. Обдарований поетичною душею та ніжним серцем, він почав писати ще молодим юнаком мадярською мовою, в якій був вихований.

Перейшовши еволюцію до українства, він почав від 1928 року писати вже українською мовою під псевдонімом Зореслава. Коли це був студентом бовілявся перша збірка його поезій п. н. „Зі серцем у руках“. І від того часу критика заговорила про нього, як про справжнього українського поета із тієї казкової країни, що нарізав її срібною землею“ (М. Бажанський).

У 1936 році появилася в Ужгороді друга збірка поезій Зореслава п. н. „Сонце і блакить“. Третя і четверта збірки пропали. У 1963 році появилася ще одна збірка вибраних поезій з попередніх збірок та з деякими новими. У своїх поезіях Зореслав описує природу, родину, дитячі роки, молодість, матір, національну боротьбу за визволення, яку бачив близько, бож був душпастирем Карпатської Січі і брав у ній участь. Бачив діні радості, коли народилася українська держава, і бачив діні смутку, коли її знищили чужі ворожі війська. Критики й рецензенти дуже високо оцінюють творчість Зореслава. Нею він здобув собі тривале місце в історії української культури.

Господь поблагословив його великими талантами, а він умів їх використати для блага своєї Церкви та народу. Всі ми, що мали щастя знати о. Севастіяна особисто, а до них належить і підписаний, вітаємо його серцем з його радісними ювілеями і бажамо йому ще багато років творчого життя та успішної праці для добра ближнього, на Божу славу, а нам усім на науку.

Д-р Богдан І. Лончина

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи“

ПОВІДОМЛЕННЯ ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ

І ПОДИНОКІ ОСОБИ.

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ

НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ

ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться

відписувати.

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ

ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.

„Цілоденні...“

(Закінчення зі стор. 1)

вали редакцію про свою віддану працю і таку ж багатогранну діяльність багатьох інших філіальних центрів, завдяки яким Центр розвивається, росте й сягає все більших здобутків, але і принесли вони зі собою чимало плідного матеріалу, що висвітлює з усіх сторін діяльність Центру, — гордість всіх українців Філадельфії.

Серед матеріалів є навіть власна публікація УОКЦентру під назвою „Вісті“, де поруч з емблемою Центру в заголовку стоїть: „Український Освітньо-Культурний Центр“. Це двомовна неперіодична публікація газетного формату, — таблиця на чотири сторінки, — що запланована була як кварталник. Перше число його вийшло у вересні 1983 року. Тепер УОКЦентр міркує про перехід навіть на місячник, змінюючи також формат видання. Як видавець значиться Комітет суспільних зв'язків УОКЦ; редакційна колегія: Христина Кульчицька, Христина Перфецька, і Боян Онискевич. У цих тільки двох числах газетки, вміщено велику кількість відомостей про Центр, разом з добрими ілюстраціями. Є чимало текстів по-англійськи, бо видання враховує велику частку в УОКЦентрі також і молоді, що належать до української молоді. Є в таблиці і загальний матеріал, що цікавий філіальним центрам, наприклад, стаття про генерала Миколу Кравця „Гоголь“, але переважно — це новини з Центру та метрополітальної Філадельфії.

Гості передали також один тристорінковий і один односторінковий об'єдник з докладними даними про УОКЦ, з поданням даних про його освітню, культурну програми і програми суспільної служби та інформаційної. Видано Центром теж восьмисторінкову брошуру-летючку, ілюстровану багатьма світлинами, з малою довідку, та знову ж із закликами вступати у членство УОКЦентру, ставати добровільними в ньому працівниками.

З цих матеріалів довідуюся про дещо особливе, чого не мають інші подібні центри, що тепер існують по інших осередках: у Філадельфії є своя бібліотека, із кількома тисячами томів туди надходять 155 періодиків, — тож є що читати! Бібліотеку ведуть фахові знавці бібліотечної справи; є там книжки українські й англійські та аудіо-візуальні матеріали. З бібліотеки користають радо філіальні фізії, особливо ж — сеньйори, яких у цьому місті нараховується майже 10,000 осіб.

На чолі УОКЦентру стоїть д-р Олександр Черник, лікар-хірург; йому допомагають 24 віце-директори. Бюджет — 150,000 річно. УОКЦентр має три сектори: програмовий, господарський і фінансовий. Одноразова вкладка до Центру становить 250 доларів від особи. Переважно — на фінанси Центру складалися пожертви від українських громадян. Але в останньому часі УОКЦентр дістає чималі фонди з федерального Уряду, відколи там ведеться щоденна праця з громадянами сеньйорами та з молоддю, яка потребує підтримки і поради. Суспільна служба, співдиректорами якої є мгр Христина Черник і мгр Марія Татунчак, має тепер вісім платних працівників і постійне бюро, бо це вже не тільки громадська праця, але й обслуговування населення, що дуже підтримує і до чого захоплює всі етнічні групи ЗСА федеральний Уряд, стейтський і міський. Для обслуговування сеньйорів-членів має Центр 1,200 осіб, старших зокрема, УОКЦентр добре надається їй через його догідне розташування в самому центрі українського скупчення. (Адреса: 700 Cedar Road); це все — всі сід аквіри і простора будівля в гарній і безпечній околиці, півтора блок від осідку Сестер Василіан і два квартали від патріаршої церкви св. Миколая; тож нічого нема дивного, що тижнево Центр відвідує для

перерізних програм приблизно 1,500 дітей і півтисячі дорослих. Там і школи, і світлички (п'є де Український Золотий Хрест), і три танцювальні групи, і різні мистецькі групи, перерізні професійні організації і імпреси, що їх не перелічити.

Найновішим набутком Центру тепер будуть дитячі ясла, що їх названо тут „Чарівний коник“ — цілоденний садочок. На цю ціль стараються керівники Центру дістати також державні фонди, бож це буде щоденний садочок, від 6-ї години ранку, до 6-ї вечора, чого так дуже потрібно родинам, молодим особам, де працюють обоє — батько й мати.

Основиці й „добровільні цілоденні працівники“ Центру, що розповідають тут у редакції про що гідну наслідкування діяльність у їхньому УОКЦентрі, пояснюють теж, чому й „відносно легко“ було дістати „гренти“ і на сеньйорів і на попередні мистецькі виставки та на інші проекти: адже вони не „замикаються в своєму гетто“, а „йдуть із Центру назовні“, щоб ширити знання про українську культуру, влаштувати курси народного мистецтва, що їх тут названо „Школом спадщини“ і членство в цих курсах відкрите і для не-українців. Тільки так дістається оці, власне „гренти“, з яких українці досі переважно мало користали, хоч є платниками податків, як і інші американські громадяни.

Ведуть ці жінки велику освітлюючу працю серед американського оточення, запрошуючи часто на імпреси сенаторів, конгресменів і сенаторів та політичних інших діячів. Про працю на зовнішньому відтинку цього гурту відданих українській справі молодих жінок знаємо не раз із листів у пресі та із світлин, де бачимо їх та їхніх колег у Вашингтоні, в Капітолі, і в столичній стейті, в Гаррісбурзі, і завжди з важливою справою — оборони людських і національних прав України.

Пророблена ними праця різноманітна й корисна. Така ж праця їх чекає тепер — не менш цікава й хосенна: школа, в якій навчається 200 учнів, і більш і менш імпреси — виставки мистецькі, доповіді чільних українських фахівців різних ділянок української культури й життя (наближається запланована доповідь д-ра Богдана Цимбалістого для молодих батьків на тему виховання дітей, не забуваючи рідної мови; д-ра Романа Савицького про музичні скарби України та інші); відбудуться, як щороку, Щедрий Вечір і річний бенкет, на якому мають спалити мортгедж. Центр коштував 375,000 доларів, і борг ось-ось буде сплачено до решти. Передбачається об'єднана виставка мистецтва Михайла Мороза та багато чого іншого.

Вже зовсім на закінчення Д. Федак, голова Імпрезового комітету і В. Андрейчик, голова програмового сектора, додають, що Центр розпочинає організацію „Клубу 700 добродіїв УОКЦ“, завданням якого буде „скріпити та забезпечити фінансову базу УОКЦентру“. При цьому вони передали редакції двосторінковий матеріал — питання й відповіді, що стосуються цього цікавого проекту. А голова Інформаційного центру, О. Гевка, не може не похвалитися такою незвичайною, хоч страшенно потрібною в цю добу розвиненої технології, річчю, як власний компютер В УОКЦентрі, без якого не йшла б так успішно праця дійсно добре вивченого інформаційного осередку.

Всі ці відомості настільки цікаві й повчальні, що, слухаючи цих ентузіастичних і відданих „добровольців“ на громадській ниві, переймаєшся подивом до їхньої невипущої діяльності й мимоволі бажеш сказати іншим — учись й ти: „добрі зорана нива їм дає багату жниву“, — як сказав би Борис Грінченко.

В Сенаті..

(Закінчення зі стор. 1)

ту українців у їхніх змаганнях за відзаконення свободи і незалежності.

В резолюції засуджується також драконський закон СССР про припинення видати допомоги для громадян Советського Союзу, яким кремлівські лідери хочуть покарати своїх підлеглих людей за те, що вони не поділяють поглядів свого уряду на експансивну політику і внутрішню перелідування інакомисляч.

Резолюція в Палаті Репрезентантів високонгресмен Джералд Солон, республіканець з Нью Йорку, що в квітні 1983 року. Подібну резолюцію внесли до Сенату сенатори Ернест Голлінг, демократ з Південної Кароліни, і Пітер Доменічі, республіканець з Нью Мексико, на прохання Українського Американського конгресу, що дія в імені Крайової Комітету для вшанування жертв Великого голоду в Україні.

Обидві резолюції пролежали, як то кажуть, „під суном“ обидвох комісій Конгресу досить довго.

Щоб зрушити справу з місця, внесли до сенату резолюцію, що перед розпуском 98-го Конгресу, мабуть не увінчаються успіхом, бо кінцеве засідання Палати передбачено на 5-го жовтня. У зв'язку з президентськими виборами перерва триватиме довше, як це звичайно буває. Справа однак на добрій дорозі, її тільки треба доповнювати, як тільки збереться на чергову сесію Палата Репрезентантів.

Заявили представники організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні, члени якої інтенсивно працюють для прийняття цих резолюцій і підписання їх Президентом.

Пресвітерська...

(Закінчення зі стор. 1)

ськими віровизнаннями та організаціями, в тому й зі Світовим Конгресом Вільних Українців, організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні, з Українським Науковим Інститутом Гарвардського університету та в інших організаціях, які займаються справами моральними, гуманітарними та проблемами прав людини та народів.

Володимир Барагура
МЕЧ І КНИГА

Історичні оповідання для

молоді.

Ілюстрації П. Андрусевича

І. М. Михалевича.

Ціна 7.00 дол. з портом.

Мешканці штату Нью Джерсі зобов'язані 6% ставового податку.

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

by Savella Stechishin.

TRADITIONAL UKRAINIAN COOKERY

by Savella Stechishin.

TRADITIONAL UKRAINIAN COOKERY

by Savella Stechishin.

(Handling and postage charges included) — \$14.00

New Jersey residents add 6% sales tax

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

by Savella Stechishin.

TRADITIONAL UKRAINIAN COOKERY

by Savella Stechishin.

(Handling and postage charges included) — \$14.00

New Jersey residents add 6% sales tax

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

by Savella Stechishin.

TRADITIONAL UKRAINIAN COOKERY

by Savella Stechishin.

(Handling and postage charges included) — \$14.00

New Jersey residents add 6% sales tax

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

by Savella Stechishin.

TRADITIONAL UKRAINIAN COOKERY

by Savella Stechishin.

(Handling and postage charges included) — \$14.00

New Jersey residents add 6% sales tax

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

by Savella Stechishin.

TRADITIONAL UKRAINIAN COOKERY

by Savella Stechishin.

(Handling and postage charges included) — \$14.00

New Jersey residents add 6% sales tax

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

by Savella Stechishin.

TRADITIONAL UKRAINIAN COOKERY

by Savella Stechishin.

(Handling and postage charges included) — \$14.00

New Jersey residents add 6% sales tax

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

by Savella Stechishin.

TRADITIONAL UKRAINIAN COOKERY

by Savella Stechishin.

(Handling and postage charges included) — \$14.00</